D 05-13 Политика за преход към ISO 9001:2026

Политика на органа за сертификация на системи за управление на ИНСЕРТ

Съдържание

1. Обхват и основание 3

2. Срокове 3

3. Преход на сертифицираните клиенти 3

3.1. Начин на преход 3

3.2. Време за одит 3

3.3. Заявяване на готовност 4

3.4. Какво се оценява при одита за преход 4

3.5. Решение и сертификат 4

3.6. Клиенти, които няма да преминат 4

4. Нови клиенти 4

5. Основни промени в ISO 9001:2026 4

6. Препоръчителни действия за сертифицираните клиенти 5

7. Свързани документи 5

1. Обхват и основание

ISO 9001:2026 е публикуван през септември 2026 г. и заменя ISO 9001:2015 (вкл. Amd 1:2024). Тази политика определя правилата и сроковете, по които органът за сертификация на системи за управление (ОССУ) на „ИНСЕРТ“ ЕООД извършва прехода към сертификация по ISO 9001:2026.

Политиката е разработена съгласно Global ACI-TECH-3-TR 2029-09-30 (M) „Transition Requirements for ISO 9001:2026“ на Global ACI, политиката на ИА БСА за прехода и D 05-12 Правила за преход при нова версия на стандарт. Тя е задължителна за всички клиенти със сертифицирани системи за управление на качеството (СУК) и за всички нови клиенти и се издава на основание т. 18.3 от Общите условия към договорите за сертификация (D 03-01), които са част от договорите за сертификация.

2. Срокове

Сроковете се изчисляват от последния ден на месеца на публикуване на стандарта.

Етап	Срок
Декларация на ОССУ до ИА БСА за готовност за прехода	до 30.04.2027 г. (ИНСЕРТ планира 16.11.2026 г.)
Начало на акредитираната сертификация по ISO 9001:2026	след решението на ИА БСА за прехода на акредитацията
Нови сертификации (вкл. подновяване) само по ISO 9001:2026	след 31.03.2028 г.
Край на прехода – сертификатите по ISO 9001:2015 (вкл. Amd 1:2024) престават да са валидни	30.09.2029 г.

Актуалната информация за прехода, вкл. датата на решението на ИА БСА, се публикува на www.incert.bg.

3. Преход на сертифицираните клиенти

3.1. Начин на преход

Преходът се извършва чрез одит за преход, проведен:

- по време на редовен надзорен одит;
- по време на одит за подновяване на сертификацията; или
- чрез отделен специален одит за преход.

ИНСЕРТ препоръчва преходът да се планира при първия надзорен одит или одит за подновяване след решението на ИА БСА, за да се избегне натрупване на одити в края на периода.

3.2. Време за одит

Global ACI оценява промените в ISO 9001:2026 като минимални. Необходимостта от допълнително време се определя индивидуално съгласно ISO/IEC 17021-1 и Global ACI-TECH-3-004 (M), като се отчитат степента на промените в системата на клиента и видът на одита:

- при одит за подновяване – по правило без допълнително време;
- при надзорен одит – до 0,5 човекоден в зависимост от размера и сложността на организацията;
- при специален одит за преход – най-малко 0,5 човекоден.

Допълнителното време се обосновава в прегледа на заявката (F 03-03) и се съгласува с клиента преди одита.

Интегрирани системи за управление. Когато преходът към ISO 9001:2026 и ISO 14001:2026 се извършва едновременно при клиент с интегрирана система за управление, допълнителното време се определя общо за двата стандарта, а не поотделно, тъй като голяма част от промените са общи (хармонизираната структура, т. 4.1, т. 6.3, документираната информация, т. 9.2.2 и т. 9.3): при одит за подновяване – по правило без допълнително време; при надзорен одит – до 0,5 човекоден общо (до 1 човекоден, ако системите не са интегрирани); при специален одит за преход – най-малко 0,5 човекоден

общо, а при по-големи или по-сложни организации – 1 човекоден. Степента на интеграция на системата на клиента се отчита и обосновава във F 03-03 съгласно IAF MD 11 и Global ACI-TECH-3-004 (M).
Едновременен преход е възможен след решенията на ИА БСА за прехода по двата стандарта. Клиентът може да премине и поотделно – първо по ISO 14001:2026, а след това по ISO 9001:2026, като за всеки преход се прилага времето по предходния абзац.

3.3. Заявяване на готовност

Клиентът заявява готовността си за преход най-малко един месец преди одита, като подава заявка за промяна в сертификацията и посочва най-малко:

- версията и датата на актуализираната документация на системата;
- датите на последния вътрешен одит и на последния преглед от ръководството по ISO 9001:2026;
- кратко описание на значимите промени в системата, ако има такива.

3.4. Какво се оценява при одита за преход

Освен обичайните елементи на системата, при одита за преход се оценяват най-малко:

- анализа на промените и начина, по който са внедрени новите и изменени изисквания;
- културата на качеството и етичното поведение и ролята на ръководството в тяхното насърчаване (т. 5.1.1, 7.3);
- определянето на рисковете и възможностите и действията по тях (т. 6.1);
- планирането и оценката на ефективността на промените (т. 6.3);
- промените в контекста на организацията и в потребностите и очакванията на заинтересованите страни;
- вътрешния одит и прегледа от ръководството по ISO 9001:2026;
- статуса на несъответствията от предходни одити по ISO 9001:2015.

Одитът за преход може да се проведе изцяло или частично като одит от разстояние (методи за дистанционен одит съгласно Global ACI-TECH-3-003 (M), ISO/IEC TS 17012:2024 и D 05-03), ако целите му могат да се постигнат.

3.5. Решение и сертификат

След положително решение сертификатът се преиздава със съответствие с ISO 9001:2026. Датата на изтичане на сертификационния цикъл се запазва – преходът не започва нов тригодишен цикъл. Несъответствията се третират по общия ред на D 03-01.

3.6. Клиенти, които няма да преминат

Клиент, който е заявил, че няма да премине към ISO 9001:2026, може да продължи да бъде одитиран по ISO 9001:2015 (вкл. Amd 1:2024). Сертификатът му е валиден най-късно до 30.09.2029 г., дори ако цикълът изтича по-късно. Сертификатите на клиенти, които не са преминали успешно одит за преход до 30.09.2029 г., престават да са валидни на тази дата.

4. Нови клиенти

До 31.03.2028 г. включително ИНСЕРТ приема заявки за първоначална сертификация и подновяване по ISO 9001:2015 (вкл. Amd 1:2024) и по ISO 9001:2026. След тази дата заявките се приемат само по ISO 9001:2026. Сертификатите, издадени по ISO 9001:2015 (вкл. Amd 1:2024), са валидни най-късно до 30.09.2029 г..
Акредитирани сертификати по ISO 9001:2026 се издават след решението на ИА БСА за прехода на акредитацията на ИНСЕРТ.

5. Основни промени в ISO 9001:2026

- съгласуване с хармонизираната структура (Annex SL) и терминологията ѝ; добавени са определения за система за управление на качеството, политика по качеството и цели по качеството;

- изяснено е изискването „документираната информация трябва да е налична“;
- т. 5.1.1 – ново изискване ръководството да насърчава култура на качеството и етично поведение; насърчава се „постоянно“ подобряване (терминът „непрекъснато“ не се използва в стандарта – A.2 c));
- т. 5.2.1 – политиката по качеството отчита контекста на организацията и подкрепя стратегическата ѝ насока;
- т. 6.1 е преструктурирана – определяне на рисковете и възможностите (6.1.1), действия по рисковете (6.1.2) и действия по възможностите (6.1.3);
- т. 6.3 – планирането на промените включва наблюдение и оценка на ефективността им, комуникация и преглед на резултатите;
- т. 7.3 – осведомеността включва културата на качеството и етичното поведение;
- т. 9.3.2 – входните елементи на прегледа от ръководството включват промените в потребностите и очакванията на заинтересованите страни;
- Приложение A дава пояснения на изискванията, а Приложение B е отпаднало.

Global ACI оценява общото въздействие на промените като минимално, но отговорността да определи промените в контекста и системата си е на организацията.

6. Препоръчителни действия за сертифицираните клиенти

- Да се снабдят с ISO 9001:2026 и да анализират разликите спрямо действащата си система.
- Да изготвят план за внедряване на промените с отговорници, срокове и ресурси.
- Да информират и обучат ръководството, вътрешните одитори и ключовия персонал.
- Да актуализират документацията на системата.
- Да проведат вътрешен одит и преглед от ръководството по ISO 9001:2026.
- Да се свържат с ИНСЕРТ, за да съгласуват момента и начина на одита за преход, и да подадат заявката.

7. Свързани документи

Означение	Заглавие
Global ACI-TECH-3-TR 2029-09-30 (M)	Transition Requirements for ISO 9001:2026
Global ACI-TECH-3-004 (M)	Време за одит (бивш IAF MD 5)
Global ACI-TECH-3-003 (M)	Използване на ИКТ (бивш IAF MD 4)
D 03-01	Общи условия към договорите за сертификация
D 05-03	Инструкция за одити от разстояние
D 05-12	Правила за преход при нова версия на стандарт